

YÜKSEK YARGI MENSUPLARI DA DENETLENEBİLMELİDİR

Bir hukuk devletinde en hassas kurum Yargı’dır. Yargı’nın adil, yansız ve vicdanları rahatlatan kararlar vermesi kamu düzenini koruduğu gibi, vatandaşların Devlet’e olan güven ve bağlılıklarını artırır. Yargı’nın bu nitelikten uzaklaşması ise o ülkenin sosyal bunalıma doğru geri sayım sürecine girdiğinin belirtisidir.

Adaletin güçlü olmasının birinci şartı adalet dağıtanların tarafsızlıklarıdır. Yargıçların siyasal görüş ve tercihlerinin olması doğaldır; ancak yargıçlar, siyasal düşüncelerinin etkisiyle karar veremezler, vermemelidirler.

Demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’nde, yargıçlarımızın büyük çoğunluğu tam bir dürüstlük ve tarafsızlık içinde bu yargılama etiğine uygun davranırlar; siyasal tercihlerini kararlarına yansıtmazlar. Hukuk kurallarını, sevdikleri ve sevmedikleri kişilere eşit uygulalar ve vicdanlarına göre karar verirler.

Ancak her topluluktan olduğu gibi yargıçların içinden de güç ve yetkinin dejenere ettiği kişiler çıkabilmektedir. Bu kişiler, ellerindeki yargı gücünü kimi zaman maddi menfaatlerine, kimi zaman ideolojik hedeflerine araç olarak kullanabilmektedirler. Nitekim son zamanlarda basın organlarında ardı ardına çıkan haberler, her meslek grubunda olabileceği gibi yargı mensuplarının içinden de suç işleyen ve elindeki yetkiyi kişisel çıkarları için kullanan kişilerin çıkabileceğini açıkça göstermektedir. Bu haberlerden bazıları şöyledir.

- “Yargıtay Hakimi Seks Villasında Yakalandı” (Hürriyet Gazetesi, 06.02. 2007)

- “Yargıtay Hakimi Fuhuştan Tutuklandı” (Haber7.com, 06.07.2007)

- “Hakim ve Savcıya Seks Partisi” (internethaber.com, 13.07.2007)

- “Çetenin Hakimi Seks Partisinde” (Hürriyet Gazetesi, 14 Temmuz 2007)

- “Yargıda Neler Oluyor Neler?” (Hürriyet Gazetesi, 16.07.2007)

- “Yargıda Temiz Eller Operasyonu Şart” (Zaman Gazetesi, 23.07.2007)

- “Tuz Kokarsa Ne Yapmalı?” (Radikal Gazetesi, 06.12.2006)

- “Ataköy’deki Eve Acil Kız Yollayın” (Star Gazetesi, 17.07.2007)

- “Yargıtay Evi’ni Çeteci İşletmiş!!!” (Hürriyet Gazetesi, 15.07.2007)

- “Vaniköy’deki baskın öncesinde yapılan dinlemeler çete üyelerinin hâkim, savcı ve polislerle ilişkisini ortaya koydu. Dinlemelere, bir hâkim, üç savcı ve sekiz polis takıldı.” (haber7.com, 26 Temmuz 2007)

Bu olumsuz örneklerle bakarak Yargı’yı tamamen çürümüş gibi gösteren yorumlar yapmak yanlış olacağı gibi, yargıçlık mesleğine yakışmayan davranışları yok sayıp örtmeye çalışmak da hatalı olacaktır. **Yargı mensuplarının da insan olduklarını ve hukuka aykırı hareket edebileceklerini ya da suç işleyebileceklerini kabul etmek ve bu gibi durumlara karşı bu kişilerin hukuka aykırı eylemlerinin (etkin bir şekilde) yargı konusu edilmesinin sağlanması gerekmektedir.**

Doğru olan, bu tür hatalı davranışları, iyi niyetli ve hukuki bir anlayışla ortaya koymak, bunların tekrarlanmasını engellemek, böylece Türk Yargısı’nın daha iyi bir seviyeye gelmesini sağlamaktır. Bunun için yapılması gereken, yargı mensuplarına da yargının yolunun açılması ve suç işleyen kişinin makamı gözetilmeden gereken hukuki tedbirlerin alınmasıdır.

Yargıtay Başkanı Sayın Osman Arslan’ın 2006-2007 Adli Yıl Açılış Konuşması’ndaki şu sözleri, olması gerekeni çok veciz bir şekilde özetlemiştir:

“Hakimlerin dürüst olması yeterli değildir. Hakim aynı zamanda dürüst görüntü vermek zorundadır. Dürüst görüntü sergilemeyen hakimin kamuoyunun tartışmasına açık olduğu unutulmamalıdır. Dürüst görüntü vermek, dürüstlüğün ve tarafsızlığın gerektirdiği biçimde davranmak demektir.”

Sayın Osman Arslan’ın yine aynı konuşmasında yer alan şu sözleri de konumuz açısından aydınlatıcıdır:

“Hakimler taraflardan birine sempati veya antipati duymamalıdır. Taraflardan birine sevgi veya düşmanlık besleyen hakim adalet dağıtamaz. Hakimler, insafli, ölçülü ve duygusallıktan uzak olmalıdır. Adaletle duygusallık bağdaştırılamaz. Adalet dağıtanlar adalet dağıtırken siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve etnik ayırım yapmaksızın yargılama yapmalıdır. Hakimler de insandır ve toplumun içinde yaşamaktadır. Hakimlerin bu nedenle siyasal görüş ve tercihlerinin olması doğaldır. Ancak hakimler siyasal düşüncelerinin etkisiyle karar veremezler ve siyasal düşüncelerini kararlarına yansıtamazlar. Hakimlerin siyasallaşması, siyasallaştırılmak istenmesi ve siyasete konu yapılması yanlıştır.”

Sayın Osman Arslan’ın bu değerli tesbit, öneri ve görüşlerinin yaşama geçirilmesi, hem Türk yargıçlarını, hem Türk Yargısı’nı, hem hukuk devleti anlayışını, hem de vatandaşlarımızın Devletine olan bağlılığını ve sevgisini güçlendirecektir.

Ama bu nasıl gerçekleştirilecektir?

Bugün için bunun önündeki en büyük engel, yargıçlara yasalarla verilmemiş olan **yargı dokunulmazlığını** içlerinden bazılarının içtihatlarla ve meslektaş dayanışmasıyla oluşturmuş olmalarıdır. Örneğin ne Anayasa’da ne de yasalarda Yargıtay hakimlerine tazminat davası açılmayacağını belirten hiçbir hüküm bulunmadığı halde Yargıtay hakimleri **“Bize tazminat davası açılamaz”** diye içtihat etmişlerdir.

Yine bugün uygulamada hakimlerin ceza soruşturmaları ise neredeyse tamamen **formalitelere** ibarettir. Normal yargıçların soruşturmaları Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’ndeki meslektaşlarınca, Yargıtay hakimlerinin soruşturmaları da Yargıtay’daki meslektaşlarınca onaysız bırakılarak engellenmektedir. Buna karşı itirazlardan da bugüne kadar sonuç alabilen yoktur. Kamuoyu baskısının varlığı gibi çok özel durumlarda soruşturma açılrsa bile bunların pek azı davaya dönüşmekte, davaların hemen hepsi de “Şu kanıt hukuka aykırı, bu kanıt şaibeli” gibi gerekçelerle beraatle bitmektedir.

Yargıçlık güvencesinin, dava ve şikayet hakkının suistimaline karşı bazı önlemlerin alınmasını gerektirdiği doğrudur. Ama bu önlemlerin **“Hakimlere kayıtsız şartsız bir yargı dokunulmazlığı sağlama”** boyutunda uygulanması, hem bir yandan hakimlerin **aklanma haklarını** ellerinden almakta, hem ideolojik veya maddi menfaate dayalı **suistimalleri** teşvik etmekte, hem de böyle olaylar nedeniyle Yargı’ya olan **güveni zedelemektedir.**

Kuvvet komutanları, başbakanlar, bakanlar, meclis başkanları yargı önünde sorumluluk taşırken ve yerine göre ağır hapis cezaları alırken, yargıçların böyle bir sorumluluğunun olmaması anlaşılabilir değildir. Bu çizgideki uygulamalar hepimiz için büyük önem taşıyan, yargıya saygı uyandıran uygulamalar da değildir.

Kamuoyunun bilgilerine saygıyla sunulur.

Tarkan Yavaş Milli Değerleri Koruma Vakfı Başkanı